

Klasa:
Urbroj:
Zagreb,

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Zastupničko pitanje Ivana Vilibora Sinčića, u vezi s glifosatima
- odgovor Vlade

Zastupnik u Hrvatskome saboru, Ivan Vilibor Sinčić, postavio je, sukladno s člankom 140. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18), zastupničko pitanje u vezi s glifosatima.

Na navedeno zastupničko pitanje Vlada Republike Hrvatske, daje sljedeći odgovor:

U odnosu na pitanje obavljaju li tijela javne vlasti ispitivanja prisutnosti glifosata u vodi i hrani, temeljem članka 4. Zakona o hrani (Narodne novine, br. 81/13, 14/14 i 30/15), nadležno tijelo za uspostavu i provedbu politike nad ostacima pesticida u hrani je Ministarstvo poljoprivrede, koje također kontrolira i upotrebu, odnosno pravilnu primjenu sredstava za zaštitu bilja kod proizvođača u primarnoj biljnoj proizvodnji, kao i registraciju samih sredstava za zaštitu bilja.

Naime, aktivnu tvar glifosat sadrže neselektivni sistemski herbicidi. Neselektivne sistemske herbicide moguće je primijeniti samo u ograničenom broju slučajeva u proizvodnji, npr. nakon žetve žitarica na strništima, u višegodišnjim nasadima (isključivo primjenom po tlu) te se pri odobrenom načinu primjene ne očekuju ostaci glifosata u hrani.

Glifosat je jedan od rezidua pesticida koji se pretražuje u i na hrani neživotinjskog podrijetla. Uredbom Komisije (EU) br. 293/2013 od 20. ožujka 2013. o izmjeni priloga II. i III. Uredbi (EZ) br. 396/2005 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu maksimalnih razina ostataka za emamektin benzoat, etofenproks, etoksazol, flutriafol, glifosat, fosmet, piraklostrobin, spinosad i spirotetramat u ili na određenim proizvodima, propisane su maksimalne dopuštene količine za glifosat, kao i za trimetil-sulfonium kation koji se može nalaziti u hrani kao posljedica upotrebe glifosata.

Glifosat nije na listi obveznih pesticida koji se analiziraju u hrani životinjskog podrijetla, a koju daje Referentni laboratorij EU-a za rezidue pesticida u hrani životinjskog podrijetla i proizvodima s visokim udjelom masti - Chemisches und Veterinäruntersuchungsamt (CVUA) Freiburg.

Sukladno Provedbenoj uredbi Komisije (EU) br. 2016/662 od 1. travnja 2016. o koordiniranom višegodišnjem programu kontrole Unije za 2017., 2018. i 2019. za osiguranje sukladnosti s maksimalnim razinama ostataka pesticida i ocjenu izloženosti potrošača ostacima pesticida u i na hrani biljnog i životinjskog podrijetla, glifosat se u 2017. i 2018. godini analizirao na kruškama, narančama i u raži u zrnu.

Proizvodi koji se analiziraju u okviru monitoringa (praćenja) ostataka pesticida u i na hrani u 2018. godini određeni su Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 2017/660 od 6. travnja 2017. o koordiniranom višegodišnjem programu kontrole Unije za 2018., 2019. i 2020. za osiguranje sukladnosti s maksimalnim razinama ostataka pesticida i ocjenu izloženosti potrošača ostacima pesticida u i na hrani biljnog i životinjskog podrijetla (u daljnjem tekstu: Provedbena uredba Komisije (EU) br. 2017/660).

Provedbena uredba Komisije (EU) br. 2017/660 propisuje za svaku godinu provedbe za svaku državu članicu najmanji broj uzoraka koje treba uzeti, kategorije hrane koje se moraju kontrolirati, kao i rezidue pesticida na koje se hrana pretražuje. Programom su obuhvaćene razne kategorije hrane kako životinjskog tako i neživotinjskog podrijetla. Programom monitoringa pesticida predviđeno je uzorkovanje hrane podrijetlom iz zemalja Europske unije, hrane domaće proizvodnje te hrane iz tzv. „trećih zemalja“ (non – EU).

Nacionalni program monitoringa (praćenja) ostataka pesticida u i na hrani (u daljnjem tekstu: Nacionalni program) provodi se temeljem članka 6. Zakona o provedbi Uredbe (EZ) br. 396/2005 o maksimalnim razinama ostataka pesticida u i na hrani i hrani za životinje biljnog i životinjskog podrijetla (Narodne novine, broj 80/13). Nadležna uprava Ministarstva poljoprivrede priprema Nacionalni program i koordinira poslove vezane uz provođenje programa, a isti na terenu provode poljoprivredna i veterinarska inspekcija Ministarstva poljoprivrede te sanitarna inspekcija Ministarstva zdravstva, svaka u svom djelokrugu.

Sukladno Dijelu C Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 2017/660 i Nacionalnom programu u 2018. godini, poljoprivredna i sanitarna inspekcija uzorkuju pšenicu i stolno grožđe koji će biti analizirani, između ostalog, i na ostatke glifosata. Nadalje, u 2019. godini glifosat će se analizirati u i na jabukama, breskvama, vinu, ječmu i zobi, a u 2020. godini u i na kruškama, narančama i u raži u zrnu.

Osim kroz provedbu državnog monitoringa rezidua pesticida, kontrola rezidua pesticida na hrani neživotinjskog podrijetla provodi se i na graničnim prijelazima pri uvozu hrane iz trećih država. Iako je granična sanitarna inspekcija od ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju imala nekoliko odbijanja proizvoda zbog prisutnosti rezidua pesticida, niti jedan se nije odnosio na prekoračenje glifosata u pošiljkama hrane.

Vezano uz kontrolu glifosata u vodi za ljudsku potrošnju, ovim putem vas izvješćujemo da se isti redovno kontrolira kroz monitoring površinskih i podzemnih voda. Ovaj monitoring provode Hrvatske vode, a istim se prati stanje svih vodnih tijela u Republici Hrvatskoj uključujući i vodocrpilišta.

Kako provedbom ovoga monitoringa vodnih tijela nije niti u jednom uzorku utvrđen glifosat, nema potrebe da se isti kontrolira u prerađenoj vodi za ljudsku potrošnju.

Nastavno na pitanje odakle se uzimaju uzorci za navedena ispitivanja, izvješćujemo vas da se nadzor nad uporabom pesticida i njihovih ostataka/rezidua provodi u

svim fazama od polja do stola. Registraciju samih sredstava za zaštitu bilja i njihovu pravilnu primjenu kod proizvođača u primarnoj biljnoj proizvodnji provodi nadležna inspekcija Ministarstva poljoprivrede. Nadležnost nad kontrolom rezidua pesticida u hrani uređena je člankom 7. Zakona o službenim kontrolama koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja (Narodne novine, br. 81/13, 14/14 i 56/15) sukladno kojem uzorkovanje provode sanitarna inspekcija Ministarstva zdravstva te poljoprivredna i veterinarska inspekcija Ministarstva poljoprivrede.

Sanitarna inspekcija Ministarstva zdravstva provodi uzorkovanje proizvoda biljnog podrijetla u velikim opskrbnim centrima – centralnim distributivnim skladištima, veletržnicama i hladnjačama gdje su dostupnije cjelovite šarže, u maloprodaji, na tržnicama te pri uvozu.

Poljoprivredna inspekcija Ministarstva poljoprivrede provodi uzorkovanje proizvoda biljnog podrijetla na razini primarne proizvodnje (nakon berbe/žetve) i proizvoda iz ekološke proizvodnje na tržištu i u primarnoj proizvodnji, a veterinarska inspekcija uzorkuje hranu životinjskog podrijetla.

Nastavno na pitanje kakvi su rezultati tih ispitivanja, izvješćujemo vas da provedbom Nacionalnog programa u 2017. godini i u proteklom razdoblju za 2018. godinu, nisu nađeni ostaci glifosata u proizvodima biljnog podrijetla, odnosno rezultati su ispod granice kvantifikacije (ili određivanja, eng. LOQ/LOD).

U odnosu na pitanje koje metode se koriste za obradu uzoraka i tumačenje rezultata, za utvrđivanje razine ostataka glifosata u proizvodima biljnog podrijetla koristi se single (pojedinačna) rezidualna metoda, što znači da se aktivna tvar analizira individualnom metodom, odvojeno od ostalih aktivnih tvari na koje se također radi analiza istog uzorka. Uzorci se analiziraju preporučenim kromatografskim metodama sa spektrometrijom masa (UPLC-MS/MS).

Vezano uz pitanje jesu li hrvatski standardi ispitivanja usklađeni s europskim, Vlada Republike Hrvatske izvješćuje vas da su isti usklađeni s EU standardima analize na ostatke glifosata.

Eventualno potrebna dodatna obrazloženja u vezi s pitanjem zastupnika, dat će prof. dr. sc. Milan Kujundžić, dr. med., ministar zdravstva.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

HRVATSKI SABOR

KLASA: 021-12/18-18/457
URBROJ: 65-18-02

Zagreb, 17. srpnja 2018.

50 — VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Prih. broj: 18-07-2018	
Klas. broj: 021-12/18-01/432	Org. jed: 18-07-2018
Uredbeni broj: 65-18-01	Prih. Vrij: 18-07-2018

26, 10

VLADI REPUBLIKE HRVATSKE

U prilogu dostavljam zastupničko pitanje Ivana Vilibora Sinčića, zastupnika u Hrvatskom saboru, postavljeno sukladno članku 140. Poslovnika Hrvatskoga sabora.

Molim odgovorite na postavljeno zastupničko pitanje, sukladno odredbi članka 142. stavka 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora, u roku od 30 dana od dana kada je pitanje dostavljeno.

HRVATSKI SABOR

zastupnik Ivan Vilibor Sinčić

U Zagrebu, 12. srpanj 2018.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 16-07-2018		
Klasifikacijska oznaka	Org. jed	
021-12/18-18/457	65	
Uredbeni broj	Pril	Vrij
6531-18-01	—	—

- PREDSEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Predmet: Zastupničko pitanje g. Andreju Plenkoviću, predsjedniku Vlade Republike Hrvatske

Temeljem članka 140. Poslovnika Hrvatskoga sabora (NN br. 81/13, 113/16, 69/17, 29/18) upućujem g. Andreju Plenkoviću, predsjedniku Vlade Republike Hrvatske, sljedeće zastupničko pitanje:

Poštovani premijeru,

molim Vas odgovor na sljedeća pitanja:

1. Obavljaju li tijela javne vlasti ispitivanja prisutnosti glifosata u vodi i hrani?
2. Odakle se uzimaju uzorci za navedena ispitivanja?
3. Kakvi su rezultati tih ispitivanja?
4. Koje metode se koriste za obradu uzoraka i tumačenje rezultata?
5. Jesu li hrvatski standardi ispitivanja usklađeni s europskima?

Obrazloženje:

Glifosat je kemijski spoj iz skupine fosfonata i u svijetu jedna od najozloglašnijih i najviše korištenih poljoprivrednih kemikalija.

Novija izučavanja ukazivanju na mogući utjecaja glifosata na zdravlje (posebno na endokrini sustav) i utjecaj na okoliš. Ispite koje je naručila mrežna ekološka organizacija za zaštitu okoliša Friends of the Earth (Prijatelji Zemlje) Europe pokazuju da se tragovi glifosata mogu pronaći u tijelima ljudi.

Molim Vas odgovore na gornja pitanja.

S poštovanjem,

Zastupnik

Ivan Vilibor Sinčić